

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

 (П.І. Б.)

_____ 2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

**НАУКОВА ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ**

Рівень вищої освіти

третій (освітньо-науковий)

Спеціальність

103 «Науки про Землю»

2020 рік

Розробники програми:

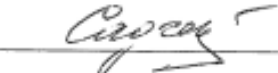
Чайковська М.П., к. е. н., доцент кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування ОНУ імені І.І. Мечникова

Клейменова С.М., к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін ОНУ імені І.І. Мечникова

Навчальна програма затверджена на засіданні

Кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування

Протокол від 28 серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри (О.В. Садченко)

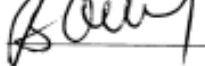
Кафедри цивільно-правових дисциплін

Протокол від 28 серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри (І.С. Канзафарова)

Схвалено Навчально-методичною комісією ЕПФ

Протокол від 28 серпня 2020 року № 1

Голова (Масін В.М.)

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» складена відповідно до освітньо-наукових програм підготовки аспірантів в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова.

Предметом курсу «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» є процеси управління проектами, програмами, що здійснюються з використанням спеціальних методів та інструментів, які забезпечують вирішення задач управління проектами, програмами, а також теоретичні та нормативні основи охорони інтелектуальної власності (в тому числі – прав на об'єкти, що створюються в процесі реалізації певних проектів та програм).

Місцenaвчальноїдисципліни в структуріосвітньогопроцесу.

Навчальнадисципліна «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» має комплексний характер, оскільки її вивчення ґрунтується, з одного боку, на основних категоріях теорії управління, фінансового менеджменту, системного аналізу, з іншого – на основних категоріях цивільного права (як галузевої юридичної науки) в цілому та вчення про право інтелектуальної власності зокрема.

Міждисциплінарні зв'язки: менеджмент, маркетинг, макроекономіка, антикризове управління, цивільне право, конституційне право, трудове право, адміністративне право, кримінальне право.

Програманавчальноїдисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Управління проектами, програмами.
2. Охорона прав інтелектуальної власності

#

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у аспірантів: знань щодо методології управління проектами, програмами, а також набуття навичок впровадження проектних рішень у практичній діяльності (включаючи навички взаємодії учасників проекту з метою його успішної реалізації); знань щодо основних категорій, які становлять теоретичні основи охорони інтелектуальної власності, та правових засобів, що застосовуються для правового регулювання відповідних суспільних відносин, а також набуття навичок з вірного тлумачення та застосування на практиці норм права, що регулюють відносини інтелектуальної власності.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» є набуття відповідних компетентностей на основі засвоєння основних теоретичних положень та набуття необхідних практичних навичок, що дозволяють ефективно застосовувати спеціальні методи та інструменти – для вирішення задач управління проектами, програмами, а також необхідні правові засоби – для реалізації та захисту прав інтелектуальної власності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) загальних (ЗК):

- ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 02. Здатність працювати в міжнародному середовищі.
- ЗК 03. Здатність до організації, планування та управління науковими проектами.
- ЗК 04. Здатність породжувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 05. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 06. Навички міжособистісного спілкування, пов'язані з умінням взаємодіяти з іншими людьми та працювати в команді.

- **ЗК 07.** Здатність спілкуватися на фахову тематику з експертами з інших галузей.
- **ЗК 08.** Здатність до усної і письмової презентації та обговорення результатів наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, в тому числі з експертами інших галузей.
  - б) спеціальних фахових (СК):**
    - **СК 04.** Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в геології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.
    - **СК 05.** Здатність використовувати новітні інформаційно-комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.
    - **СК 06.** Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
    - **СК 07.** Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення, застосування наявних фундаментальних та створення нових цілісних знань.
    - **СК 10.** Здатність самостійно здійснювати науково-дослідницьку діяльність в галузі геології та суміжних науках, інтерпретувати дані власного наукового дослідження, відносити їх до відповідної теорії з використанням сучасних методів дослідження, інформаційних технологій.
    - **СК 11.** Здатність демонструвати знання сучасного стану, основних тенденцій та перспектив розвитку геологічної науки, орієнтуватись в сучасних проблемах наукових досліджень в галузі геології та суміжних науках, продукувати нові ідеї при вирішенні дослідницьких і практичних задач.

Програмні результати навчання:

Кінцеві програмні результати навчання (РН), формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність»:

- **РН01.** Передові концептуальні та методологічні знання з геології (морської геології, палеонтології, інженерної геології, гідрогеології, тощо), а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, засвоєння нових знань та здійснення інновацій.
- **РН06.** Знання ранніх та нових актуальних напрямів досліджень, сучасних досягнень в геологічній галузі, застосування їх для вирішення наукових завдань і самостійної пошукової роботи в межах обраної спеціальності (Геологія).
- **РН07.** Вміти презентувати та обговорювати з фахівцями та широкою аудиторією результати досліджень наукових та прикладних проблеми з геології державною та іноземною мовами, кваліфіковано їх відобразити у наукових публікаціях, провідних міжнародних наукових виданнях.
- **РН08.** Вміти планувати і виконувати експериментальні та теоретичні дослідження з геології, дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних і інших досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо розглядаємої проблеми.
- **РН9.** Вміти розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявні та створити нові цілісні знання для розв'язування значущих наукових та технологічних проблеми геології з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

- **РН11.** Вміти ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі геології, науково-дослідницькій та інноваційній діяльності, використовуючи міждисциплінарні підходи, результатом яких є отримання нових знань.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» аспірант повинен:

Знати:

- сучасну методологію управління проектом, програмою та усвідомлювати місце і роль управління проектом, програмою у загальній системі організаційно-економічних знань;
- спеціальну термінологію проектної діяльності;
- зміст, структуру, життєвий цикл проекту, програми;
- теорію організації управління проектом, програмою;
- основний зміст та структуру процесу управління проектом, програмою.
- предмет права інтелектуальної власності;
- об'єкти та суб'єктів права інтелектуальної власності;
- законодавчі акти і норми, що регулюють суспільні відносини, пов'язані зі створенням, використанням та захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні;
- способи захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності від можливих порушень.

Вміти:

- застосовувати організаційний інструментарій управління проектом, програмою та отримані знання і набуті навички у практичній діяльності;
- визначати цілі проекту, програми; здійснювати обґрунтування та структурування проекту, програми;
- розраховувати кошторис та складати бюджет проекту, програми; складати календарні графіки виконання проекту, програми; контролювати і коригувати план реалізації проекту, програми;
- управляти проектом, програмою на всіх стадіях розвитку їх життєвого циклу;
- використовувати сучасні інформаційні технології в процесі управління проектом, програмою;
- визначати об'єкти авторського права, об'єкти права промислової власності;
- володіти термінологією, понятійним апаратом науки, загальнонауковою та правничою методологією, користуватися спеціальною літературою;
- вміти застосовувати норми права при моделюванні способів розв'язання конкретних юридичних ситуацій та вирішенні задач;
- складати цілісне уявлення про сучасні проблемні питання розвитку права інтелектуальної власності, оцінювати проблеми його теорії та практики з метою вироблення конкретних пропозицій по вдосконаленню окремих положень вітчизняного законодавства у цій сфері.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, що становить 3 кредити ЄКТС.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Управління проектами, програмами

Тема 1. Загальні засади методології управління проектами, програмами

Проективізація середовища XXI століття та тенденції розвитку інформаційної інфраструктури суспільства.

Концепція проекту в управлінні.

Основні риси, ознаки, властивості проектів, програм.

Класифікація проектів, програм.

Життєвий цикл проекту.

Тема 2. Управління інформаційна підтримка проекту, програми

Розвиток методів управління проектами.

Діаграма Ганта. Метод PERT, CPM. WBS –структура проекту.

Модель управління проектами, програмами як поєднання основних функцій проектного менеджменту та інструментів їх реалізації.

Інформаційне середовище проекту як передумова успіху проекту.

Тема 3. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проектів, програм

Цілепокладання в проекті.

Компоненти структуризації проекту, програми.

Планування послідовності виконання проектів, програм.

Управління цінністю в проекті.

Сучасні бізнес-моделі планування проектів.

Тема 4. Управління вартістю, часом, ризиками та якістю проектів

Структура проекту в розрізі стадій життєвого циклу та функціональних напрямків.

Визначення бюджету. Фінансування проекту, програми.

Оцінка ефективності проекту, програми за показниками комерційної, економічної і бюджетної ефективності.

Показники оцінки ефективності інвестиційних проектів на базі статистичних та динамічних методів.

Концепція управління якістю проекту, програми.

Тема 5. Управління персоналом у проектах, програмах

Основні сфери та напрями управління персоналом у проектах, програмах.

Формування команди проекту, програми.

Організація ефективної діяльності команди.

Мотивація окремих виконавців і груп.

Управління конфліктами в проекті.

Змістовий модуль 2. Охорона прав інтелектуальної власності

Тема 6. Загальні засади права інтелектуальної власності

Поняття права інтелектуальної власності.

Предмет та метод права інтелектуальної власності, система права інтелектуальної власності.

Джерела права інтелектуальної власності.

Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Об'єкти права інтелектуальної власності.

Зміст права інтелектуальної власності.

Тема 7. Авторське право та суміжні права

Поняття та ознаки авторського права.

Джерела авторського права.

Об'єкти авторського права.

Суб'єкти авторського права.

Особливості виникнення та здійснення авторського права.

Захист авторських прав.

Тема 8. Патентне право

Поняття патентного права.

Об'єкти патентного права і ознаки набуття охороноздатності.

Поняття і ознаки винаходу, корисної моделі, промислового зразка.
Оформлення патентних прав.

Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації суб'єктів господарювання, товарів і послуг

Правова природа засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Поняття та ознаки комерційного (фірмового) найменування.

Зміст права інтелектуальної власності на комерційне найменування.

Поняття, ознаки, види торговельної марки та умови її охороноздатності.

Динаміка прав інтелектуальної власності на торговельну марку.

Географічні зазначення як об'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 10. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності

Поняття та види нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.

Наукові відкриття: поняття, ознаки, захист прав.

Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.

Поняття, ознаки та об'єкти захисту прав на раціоналізаторські пропозиції.

Право інтелектуальної власності на сорти рослин і породи тварин.

Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

3. Рекомендована література

Основна

1. Азбука управління проектами. Планування: навч. посіб. / О.В. Єгорченков, Н.Ю. Єгорченкова, Є.Ю. Катаєва. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. 117 с.
2. Березін О.В., Безпарточний М.Г. Управління проектами: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2014. 271 с.
3. Ворона П.В. Технологія управління проектами: підруч. для студентів ВНЗ. Полтава: Шевченко, 2013. 172.
4. Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. Управління проектами: навч. посіб. К.: Кондор, 2013. 386 с.
5. Колеснікова К.В., Бондар В.І. Управління проектами: практикум. Одеса: Елтон, 2013. 119 с.
6. Креативныетехнологииуправления проектами и программами / С. Д. Бушуев [и др.]; под ред. С. Д. Бушуева; Украинскаяассоц. управленияпроектами.К.: Саммит-Книга, 2010.763 с.
7. Луценко Г.В. Комп'ютерні технології управління проектами: навч.-метод. посіб. для студентів ун-тів. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2014. 84 с.
8. Управління проектами: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Дмитрієв І.А. та ін. Харків: ХНАДУ, 2013. 235 с.
9. Управління проектами: навч. посіб. / Н.О. Петренко, Л.О. Кустріч, М.О. Гоменюк. К.: Центр учбової літератури, 2017. 224 с.
10. Чайковська М..П. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. Одеса:ОНУ, 2015. 370 с.
11. Чайковська М..П. Інвестування: Підручник. Одеса:ОНУ, 2016. 312 с.
12. Шишмарьова Л.О. Управління проектами: навч. посіб. для самост. роботи студентів. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 135 с.

Додаткова

1. Заренков В.А. Управление проектами: учеб. пос. 2-е изд. М.: АСВ; СПб: СПбГАСУ, 2010. 312 с.
2. Медведєва О.М. Ціннісно-орієнтоване управління взаємодією в проектах: монографія. Сєверодонецьк: СНУ ім. Володимира Даля, 2015. 242 с.

3. Нікіфоров П.О., Фесюк А.В., Ткачук І.Я. Управління інвестиційними проектами: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2015. 175 с.
4. Ноздріна Л.В., Яшук В.І., Полотай О.І. Управління проектами: навч. посіб.: теорет. матеріал, метод. вказівки та завдання до викон. лаб. занять і самост. роботи студентів. Львів: СПОЛОМ, 2014. 304 с.
5. Попов Ю.И., Яковенко О.В. Управление проектами: Учебное пособие. М.: ИНФРА-М, 2007. 208 (Учебники для программы MBA)
6. Технологія управління соціальними проектами: монографія / Т.М. Безверхнюк та ін.; за заг. ред. Т.М. Безверхнюк. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2014. 291 с.
7. Управління проектами в підприємницьких структурах: навч. посіб. Кучеренко В.Р. та ін. Одеса: Астропринт, 2013. 268 с.
8. Управління інноваційними проектами: навч. посіб. / за заг. ред. Й.М. Петровича. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. 313 с.
9. Управління проектами: процеси планування проектних дій: підруч. для студентів ВНЗ / І.В. Чумаченко та ін.; за заг. ред. І.В. Чумаченка і В.В. Морозова. К.: КРОК, 2014. 676 с.
10. Управление проектами: практическоеруководство: пер. с англ. / К.Ф. Грей, Э.У. Ларсон. М.: Дело и Сервич, 2003. 528 с. Чайковська М.П. Інформаційні системи і технології в менеджменті. Навчальний посібник. - Одеса: Астропринт, 2010. 256 с.
11. Чайковська М.П. Комплексний підхід моделювання в управлінні ІТ-проектами. Економічний вісник національного технічного університету України КПІ. Київ:КПІ, 2014(11). с.590-597.
12. Эффективноеуправление проектами на основестандарта PMI PMBOK 6th Edition. М. 2019, 273 с.
13. AgilePracticeGuideBundle (PmbokGuide) Paperback, PMI, 2017. 210 p.
14. A Guidetothe Project ManagementBodyofKnowledge (PMBOK Guide), Ed. NetworkSquare, PA: Project ManagementInstitute. 2017. 756 p..
15. Chaikovska M. Problemsofimplementationof IKT-projectsinmarketingactivityoftheenterprise. ScientificlettersofAcademicsocietyofMichalBaludansky, 2015, № 3. Slovakia, Kosice:ASMB, 2015. P. 33-36.
16. Chaikovska M., Chaikovskyy M. StrategiesforimplementationofAffiliate-projectsinmarketingactivity. ScientificJournalofPoloniaUniversity (PNAP - PeriodykNaukowyAkademiiPolonijnej) 27 (2018) nr 2, p/18-25. <https://nuife.org/index.php/pnap/article/view/239>
17. Chaikovska M., Chaikovskyy O. Architecturalcomponent-orientedapproachtomarketing-managing IT- projects. Innovation Technologies intheFormationandDevelopmentofHumanCapital: SeriesofmonographsFacultyofArchitecture, CivilEngineeringandAppliedArtsKatowiceSchoolofTechnologyMonograph 16, Poland: ScientificeditingIrynaOstopolets, PawelMikos. Katowice: EditorialcompilationWydawnictwoWyższejSzkolyTechnicznejKatowice, 2018. P. 67-80.
18. Chaikovska M., Levitskaia A. Modernapproachestomanagingmobilemarketing IT projects. Scientificjournal. MarketingandDigital Technologies, Vol.4 № 1.Odesa, ONPU, 2020. P.88-97.
19. C.WilliamIbbs, Young-HoonKwak. Thebenefitsof Project Management: financialandorganizationalrewardstocorporations.. Project ManagementInstituteEducationFoundation, 2017. 27.
20. ICB - IPMA CompetenceBaseline. Version 3.0. IPMA EditorialCommittee: Caupin G., Knopfel H., GerritKoch, PannenbackerK.andall. IPMA, 2016. pp.202.
21. ISO / TR 10006: 2013 Qualitymanagement - Guidelinestoqualityinprojectmanagement.

22. Projects IN Controlled Environments (PRINCE2) the Office of Government Commerce (OGC), United Kingdom. 2017.

Охорона інтелектуальної власності

Нормативно-правові акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів: Паризький акт від 24.06.1971 р., змін. 02.10.1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051.
2. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052.
3. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів та послуг для реєстрації знаків 1957 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_066.
4. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.06.1891 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134.
5. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин від 02.12.1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_856.
6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%80>.
7. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
8. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
9. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
10. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав: Закон України від 15.05.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19>.
11. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5.10.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.
12. Про кінематографію: Закон України від 13.01.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98-80>.
13. Про охорону прав на винаходи та корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.
14. Про охорону прав на знаки для товарів та послуг: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.
15. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.
16. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-80>.
17. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
18. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
19. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
20. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
21. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.
22. Про насіння і садивний матеріал: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-15>.
23. Про племінну справу і тваринництво: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3691-12>.

24. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.
25. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.
26. Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 05.07.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2594-15>.
27. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80/94-80>.
28. Про інформаційні агентства: Закон України від 28 лютого 28.02.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-80>.
29. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10.02.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-80>.
30. Про лікарські засоби: Закон України від 04.04.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-80>.
31. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-80>.
32. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-80>.
33. Про схвалення концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/402-2016>
34. Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.05.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/320-2017-%D>.
35. Про довірчі товариства: Декрет Кабінету Міністрів України від 17.03.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23-93>.
36. Про Правила торгівлі дорогоцінними металами (крім банківських металів) і дорогоцінним камінням, дорогоцінним камінням органогенного утворення та напівдорогоцінним камінням у сирому та обробленому вигляді і виробами з них, що належать суб'єктам господарювання на праві власності: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/802-98>.

Основна

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. За заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
2. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність: підручник: затверджено МОН України. К.: Знання, 2006. 431с.
3. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 278 с.
4. Драпак Г. Основи інтелектуальної власності: Навч. посібник. Вид. 2-ге, випр. К.: Кондор, 2007. 156 с.
5. Дроб'язко В.С. Право інтелектуальної власності: навч. посіб.: рекомендовано МОН України. К.: Юрінком Інтер, 2004. 512 с.
6. Інтелектуальна власність: навч. посібник [Т. Г. Васильців, В. В. Апопій, Р. Л. Лупак, О. О.] Ільчук. Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2015. 172 с.
7. Інтелектуальна власність: навчальний посібник [Р. Ю. Кожушко, М. В. Колосніченко, І. П. Остапчук, М. С. Винничук]. К.: КНУТД, 2014. 108 с.
8. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Під ред. В.П. Мартинюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 360 с.

9. Кірін Р.С., Хоменко В. Л., Коросташова І.М. Інтелектуальна власність. Підручник. Д.: Національний гірничий університет, 2012. 320 с.
10. Ксенофонтова М. М. Інтелектуальна власність: у схемах і таблицях: навчальний посібник для підготовки магістрів з усіх напрямів підготовки і галузей знань. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. 292 с. URL: <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/704>
11. Лазебний В.С. Основи інтелектуальної власності та її захисту: навч. посібник. К.: Ліра-К, 2011. 150 с.
12. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. 3-тє вид. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 242 с.
13. Основи інтелектуальної власності: навч. посібник. [Ю. І. Фордзюк, В. М. Кабацій]. К.: Кондор, 2012. 208 с.
14. Потєхіна В.О. Інтелектуальна власність: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 414 с.
15. Право інтелектуальної власності: навч. посібник. [О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе]. Одеса: Фенікс, 2011. 492 с.
16. Право інтелектуальної власності: Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів. За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. 2-ге вид., переробл. та допов. К.: Ін Юре, 2002. 672 с.
17. Цивільне право: підручник: у 2 т. / за ред.: В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва, В. Л. Яроцький. – 2-ге вид., переробл. та допов. Т. 1. Х.: Право, 2014. 656 с.
18. Цивільне право: підручник : у 2 т. / за ред.: В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва, В. Л. Яроцький. 2-ге вид., переробл. та допов. Т. 2. Х.: Право, 2014. 816 с.

Додаткова

1. Адрощук Г. Географічні зазначення: характер прав, існуючі системи охорони та захист (ч. 3) // Інтелектуальна власність. 2006. № 1. С. 4-13.
2. Адрощук Г.О., Бондарєв Т.Б., Іваницька Н.А., Шкляр С.В. Науково-практичний коментар до Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Науково-практичне видання. К.: ВД «Юридична газета», 2013. 175 с.
3. Архипова М. І. Цивільно-правова охорона географічних зазначень в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. НАН України, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. К., 2006. 19 с.
4. Бабець І. Г., Мойсеєнко І. П. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2014. 160 с.
5. Биркович Т.І., Бондар І.С., Шишка Р.Б. та ін. Право інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: навчальний посібник. К.: Видавничий центр КНУКіМ, 2015. 280 с.
6. Бошицький Ю., Козлова О. Аспекти правової охорони комерційних найменувань в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2005. № 9. С. 8-13.
7. Бутнік-Сіверський О. Раціоналізаторство – складова інноваційної діяльності в умовах розвитку економіки знань. *Інтелектуальна власність*. К. 2007. Вип. № 8. С. 41-50.
8. Васильців Т. Г. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. 252 с.
9. Вітчизняний та світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції / За заг. ред. О.В. Черевка, О.П. Орлюк. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, 2015. 144 с.
10. Глухівський Л. Про стан правової охорони зазначень походження товарів в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2007. № 1. С. 18-23.
11. Дергачова В. В. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 416 с.

12. Еннан Р.С. [та ін.]. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник. К.: Алерта, 2016. 492 с.
13. Жаров В., Міндрул А. Перспективи удосконалення законодавства України з питань правової охорони торговельних марок і географічних зазначень. *Інтелектуальна власність*. 2005. № 10. С. 11-20.
14. Иванова Л.А., Котлик С.В. Промышленный образец как новотехническое решение: учебное пособие для студентов высших учебных технических заведений. Одесса: Астропринт, 2014. 72 с.
15. Интеллектуальная промышленная собственность: монография [Л. А. Иванова, Т. Е. Шарахматова, С. В. Малых]. Тернополь: Издательство ТНТУ имени Ивана Пулюя, 2015. 224 с.
16. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики: науково–практична конференція 24 лютого 2010 р. Київський університет права НАН України. К.: Видавництво Європейського університету, 2010. Вип. 1. 156 с.
17. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики: науково-практична конференція 22 лютого 2011 р. Київський університет права НАН України. К.: Видавництво Європейського університету, 2011. Вип. 2. 142 с.
18. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики: науково-практична конференція 22 лютого 2012 р. Київський університет права НАН України. — К.: Видавництво Європейського університету, 2012. Вип. 3. 182 с.
19. Інтелектуальна власність. Законодавство, судова практика: практичний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2016. 344 с.
20. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Під ред. В.П. Мартинюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 360 с.
21. Інтелектуальна власність: погляд з ХХІ століття: збірник наукових праць за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції (15-16 жовтня 2015 р.) / за заг. ред. О.В. Черевка, О.П. Орлюк. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, 2015. 248 с.
22. Клейменова С.М. Авторські правовідносини як форма реалізації правомочностей суб'єктів авторського права. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Київ, 2004. 20с.
23. Клейменова С.М. Послуги хостингу в системі послуг. Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені В.Винниченка. Серія 2Право», 2019. Випуск 6. С.26-29.
24. Кірін Р.С. Патентологія: монографія. Дніпропетровськ: НГУ, 2015. 424 с.
25. Кодинець А.О. Договірні відносини у сфері колективного управління авторськими та суміжними правами. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Юридичні науки*. 2016. № 4. С. 60-64.
26. Кодинець А.О. Правові засади оновлення законодавства України у сфері інтелектуальної власності в умовах сучасності. Сучасна цивілістична наука в умовах гібридної війни: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 16 листопада 2017 р. К.: Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського, 2017. С. 106-109.
27. Кодинець А.О. Правові засади систематизації інформаційних зобов'язань. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. №11, С. 35-39.
28. Кодинець А.О. Реформування законодавства у сфері інтелектуальної власності: напрями, проблеми, перспективи. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017. № 4. URL: <http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2017/12/49-58.pdf>
29. Кохановская Е. В. К вопросу об общих положениях о праве интеллектуальной собственности в Гражданском кодексе Украины. *Ежегодник украинского права*. Х., 2012. № 4. С. 354–370.
30. Кохановська О. В. Основні теорії права інтелектуальної власності та їх вплив на

- розвиток сучасного законодавства в Україні. *Право України*. 2011. № 5. С. 52–59.
31. Крайнев П.П., Работягова Л.І., Дятлик І.І. Патентування винаходів в Україні / За ред. П. П. Крайнева: Монографія. К.: Ін Юре, 2000. 340 с.
  32. Крижна В. М. Види торговельних марок. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2008. № 1. С. 44–51.
  33. Кузнецов Ю. М. Патентознавство та авторське право: Підруч. К: Кондор, 2005. 428 с.
  34. Кузнецова Н. С. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні. *Право України*. 2011. № 3. С. 21–29.
  35. Кунцевич В. Про «ноу-хау». *Інтелектуальна власність*. К., 2005. № 4. С. 32–38.
  36. Лазебний В.С. та ін. Основи інтелектуальної власності та її захисту: навчальний посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2014. 160 с.
  37. Мельник О. М. Проблеми охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні / Національний ун-т внутрішніх справ. Харків: Видавництво Національного ун-ту внутрішніх справ, 2002. 357 с.
  38. Мельник О. М. Цивільно-правова охорона інтелектуальної власності в Україні: Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / НАН України; Інститут держави і права ім В. М. Корецького. К., 2004. 36 с.
  39. Мікульонюк І.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. 3-тє вид. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 242 с.
  40. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців: монографія / за заг. ред. В.В. Луця. Тернопіль: Підруч. і посіб., 2007. 256 с.
  41. Пастухов О. М. Авторське право в Інтернеті. К.: Школа, 2004. 144 с.
  42. Патентознавство: навчальний посібник [укл.: Л.Г. Ніколайчук, Л.Б. Демидчук]. Львів: Видавництво ЛІКА, 2015. 172 с.
  43. Підопригора О. Авторське право і суміжні права в новому Цивільному кодексі України. *Інтелектуальна власність*. 2004. № 2. С. 16–20.
  44. Потоцький М.Ю. Господарсько-правовий захист інтелектуальної власності в Україні: монографія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2014. 620 с.
  45. Право інтелектуальної власності: Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / за заг. ред. М. В. Паладія, Н. М. Мироненко, В. О. Жарова К: Парламентське вид-во, 2006. 432 с.
  46. Святоцький О.Д., Крайнев П.П., Прахов Б.Г. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію / За ред. Святоцького О.Д. К.: Ін Юре, 2004. 128 с.
  47. Селиванов М. В. Защита права на компьютерную программу: теория и практика. Учебно-практ. пособ. Харьков: Эспада, 2004. 176 с.
  48. Сучасні виклики і актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та Європі: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (6 жовтня 2014 р.) / Ю.Л. Бошицький, Гарі Френсіс, Міхал Швантнер та ін. Вип. 1. К.: Видавництво Ліра, 2014. 312 с.
  49. Харитоновна О.І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади). О.: Фенікс, 2011. 346 с.
  50. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2014. 276 с.
  51. Цибульов П.М. Система інтелектуальної власності. *Інтелектуальна власність*. К., 2005. № 5. С. 56–61.

Електронні інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І.І. Мечникова: <http://lib.onu.edu.ua/>
2. Офіційний веб-портал Департаменту розвитку сфери інтелектуальної власності: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?title=DepartamentRozvitkuTorgivli>

3. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»: <http://iii.ua/uk>
4. Офіційний веб-сайт Всеукраїнської асоціації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених): <https://ring.org.ua/edr/uk/company/21655171>
5. Науково-практичний журнал "Інтелектуальна власність в Україні": <https://intelvlas.com.ua/>
6. Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»: <http://www.library.kpi.ua>
7. ConceptDraw Office 3. – Режим доступу: <http://www.conceptdraw.com>
8. Microsoft Project. – Режим доступу: <http://www.microsoft.com/project/ru/ru/default.aspx>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання- залік.

5. **Методи діагностики успішності навчання-** опитування на практичних заняттях; письмові самостійні роботи, оцінювання виконання практичних завдань та самостійної роботи (захистесе).